

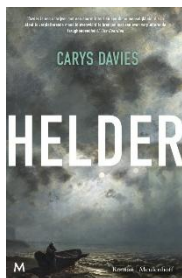
Helder

Carys Davies

Meulenhoff

206 pagina's / € 21,99

Vertaling: Nicolette Hoekmeijer

Over het boek

Schotland, 1843. Een tijd waarin rijke landeigenaren met dwang hun pachters verdrijven van het land om ruimte te maken voor betere investeringen zoals schapenteelt. Een tijd ook waarin een kerkscheuring plaatsvindt: 474 predikanten van de Church of Scotland scheiden zich af en starten hun eigen Free Church. De afvalligen verliezen daarmee in een klap hun woning en inkomen.

John Ferguson is één van die Free Churchers. Door de nood gedwongen stemt hij in met een aanbod om als rentmeester af te reizen naar een ver eiland ergens tussen de Shetlandeilanden en de Noorse kust en daar de laatst overgebleven bewoner uit te zetten naar het Schotse platteland. Zijn vrouw Mary blijft achter in Schotland, alleen haar foto gaat met John mee.

Na een wilde en gevaarlijke reis belandt John bij Ivar, de laatste bewoner van het eiland. De taalbarrière en de barre omstandigheden zijn eerst een probleem, maar gaandeweg komen de beide mannen steeds meer tot begrip voor elkaar. Als de datum van de uitzetting nadert verschijnt ook Mary om haar man bij te staan bij het onafwendbare einde.

Over de auteur

Carys Davies is geboren in Wales. Ze studeerde moderne talen in Oxford en werkte daarna twaalf jaar als journalist in de VS. Momenteel woont ze in Edinburgh, Schotland.

Davies publiceerde twee verhalenbundels en drie romans en won daarmee diverse prijzen. *Helder*, haar derde roman, werd in 2025 verkozen tot het Wales Book of the Year, won de Ondaatje Prize en in Frankrijk de prijs voor het beste buitenlandse boek. In Nederland werd de roman genomineerd voor de Europese Literatuurprijs. Op uitnodiging van het Nederlands Letterenfonds verbleef ze in april 2025 in de Amsterdamse schrijversresidentie van het fonds. Ze deed hier onderzoek voor haar nieuwe historische roman die zich afspeelt op zee.

De website van Carys Davies

<https://www.carysdavies.net/>

Discussietips

1. Taal is een belangrijk thema in deze roman. John en Ivar verstaan elkaar in het begin in het geheel niet, maar verdiepen zich in elkaars taal. Wat is het effect hiervan op hun relatie?
2. In haar nawoord heeft Davies een woordenlijst opgenomen met woorden uit de taal van het eiland. Vind je dit een goede toevoeging aan de roman? En welk woord zou je graag toevoegen aan de Nederlandse taal?
3. Hoe ontwikkelen John en Ivar zich gedurende het verhaal? Hoe verandert hun kijk op het leven en op elkaar?
4. Johns vrouw Mary blijft achter in Schotland. Hoe ontwikkelt zij zich in de loop van het verhaal, bijvoorbeeld wat betreft haar kijk op John en haar kijk op kerk en religie?
5. Welk effect heeft het geïsoleerde eiland, met ruig klimaat en ruige natuur, op de personages? En hoe belangrijk is de omgeving (het eiland, de zee, het weer) voor het verhaal?
6. De foto/calotypie van Mary duikt regelmatig op in het verhaal. Wat betekent deze voor John, voor Ivar, en ook voor Mary zelf?
7. 'Sober maar prachtig proza' luidt het citaat uit *The Wall Street Journal* op de achterflap. Wat vind jij van de schrijfstijl, bijvoorbeeld van de natuurbeschrijvingen?
8. De roman is opgebouwd uit korte hoofdstukken met een wisseling van perspectief per hoofdstuk. Wat vind je van deze structuur? Welke effecten heeft dit op je als lezer?
9. Hoe verklaar je de titel van de roman?

Achtergronden

Onderstreepte tekst is aanklikbaar en opent de betreffende website in een browser. Wie dit document heeft uitgeprint vindt bij ieder item ook de volledige url zodat deze ingetikt kan worden.

YouTube

1. Carys Davies introduceert *Clear* op het kanaal van de [Blackwell's Bookshops](https://www.youtube.com/watch?v=mDLE0s5qbno) (circa 3 minuut 30). Engelstalig.
<https://www.youtube.com/watch?v=mDLE0s5qbno>
2. Interview met Carys Davies op het kanaal van [Barnes & Noble](https://www.youtube.com/watch?v=UVCa0C9WAXs) (circa 44 minuten). Engelstalig.
<https://www.youtube.com/watch?v=UVCa0C9WAXs>
3. Uitgebreid gesprek tussen auteurs Carole Burns en Carys Davies over *Clear* en ander werk van Davies op het kanaal [Writers in Conversation](https://www.youtube.com/watch?v=akzsG8pAtA0) (circa 75 minuten). Engelstalig.
<https://www.youtube.com/watch?v=akzsG8pAtA0>
4. Registratie van een openbaar interview met Davies over *Clear* op het kanaal van [The Mainstreet Trading Company](https://www.youtube.com/watch?v=TDXSjP2Phlw) (circa 62 minuten). Engelstalig.
<https://www.youtube.com/watch?v=TDXSjP2Phlw>

Audio

1. Interview bij [National Public Radio](https://www.npr.org/2024/03/30/1241836309/carys-davies-clear-follows-a-reverends-journey-to-evict-an-islands-lone-tenant) (circa 6 minuten).

<https://www.npr.org/2024/03/30/1241836309/carys-davies-clear-follows-a-reverends-journey-to-evict-an-islands-lone-tenant>

Recensies

1. Vrij toegankelijke recensies van *Helder* op de website [Tzum](https://www.tzum.info/2024/12/recensie-carys-davies-helder/) (22-12-2024) en bij [De Groene Amsterdammer](https://www.groene.nl/artikel/omringd-door-zee) (25-6-2025). Via de website van de Brusselse bibliotheek is ook de recensie van [de Volkskrant](https://muntpunt.be/bibliotheek/catalogus/carys-davies/helder-roman/boek/library-marc-vlacc_10503926?branch=%27nvOpzp) (26-10-2024) vrij beschikbaar.

<https://www.tzum.info/2024/12/recensie-carys-davies-helder/>

<https://www.groene.nl/artikel/omringd-door-zee>

https://muntpunt.be/bibliotheek/catalogus/carys-davies/helder-roman/boek/library-marc-vlacc_10503926?branch=%27nvOpzp

2. Groot aantal lezersrecensies op [Hebban](https://www.hebban.nl/boek/helder-carys-davies#total=35).

<https://www.hebban.nl/boek/helder-carys-davies#total=35>

Overige bronnen

1. Toelichting van Nicolette Hoekmeijer over het vertalen van *Clear* op [de website van boekhandel Athenaeum-Scheltema](https://athenaeumscheltema.nl/vertalers/2025/over-het-vertalen-van-carys-davies-helder) (met doorverwijzingen naar een interview met Davies en een recensie van *Helder* elders op de site).

<https://athenaeumscheltema.nl/vertalers/2025/over-het-vertalen-van-carys-davies-helder>

2. De discussie van de [Hebban Leesclub](https://forum.hebban.nl/d/64-startpagina-hebban-leesclub-helder-van-carys-davies) over *Helder* en het [eindverslag](https://forum.hebban.nl/d/1243-helder-eindverslag) van die leesclub.

<https://forum.hebban.nl/d/64-startpagina-hebban-leesclub-helder-van-carys-davies>

<https://forum.hebban.nl/d/1243-helder-eindverslag>

3. Uitgebreid Engelstalig leesclubdossier bij [Marmalade and Mustardseed](https://www.marmaladeandmustardseed.com/bookguidesblog/clear) met discussievragen en verwijzingen naar diverse informatiebronnen.

<https://www.marmaladeandmustardseed.com/bookguidesblog/clear>

Samenstelling: Inge Drewes